

De vier windstreken

Kristin Hannah bij Boekerij:

De nachtegaal
Wie naar de sterren grijpt (Firefly Lane)
Verder dan de sterren
De tijd van loslaten
Een handvol hemel
Grand Central (verhalen)
Alice, het wolvenmeisje
Midden in de winternacht
Aan het einde van de wereld
De wintertuin
De vier windstreken

KRISTIN HANNAH

De vier windstreken

In een onzekere en gevaarlijke tijd moet Elsa kiezen:
vechten voor het land waar ze van houdt, of vertrekken



Eerste druk 2021

Tweede druk 2022

ISBN 978-90-225-9675-3

ISBN 978-94-023-1690-2 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *The Four Winds*

Vertaling: Carolien Metaal

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam,
bewerkt door Johannes Wiebel | punchdesign, München

Omslagbeeld: © Mark Owen / Arcangel Images

Zetwerk: ZetSpiegel, Best

© 2021 Kristin Hannah

© 2021 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze is voor jou, pap.

Proloog



Hoop is een muntje dat ik bij me draag, een Amerikaanse penny die ik heb gekregen van een man van wie ik ben gaan houden. Er waren momenten tijdens mijn reis waarop ik het gevoel had dat die penny en de hoop waar die voor stond de enige dingen waren die me gaande hielden.

Ik ben naar het westen gekomen op zoek naar een beter leven, maar mijn Amerikaanse droom is door armoede en ontberingen veranderd in een nachtmerrie. En door hebzucht. De afgelopen jaren stonden in het teken van dingen die verloren gingen. Banen. Huizen. Eten.

Het land waar we van hielden richtte zich tegen ons, maakte ons allemaal kapot, zelfs de koppige oude mannen die altijd over het weer praatten en elkaar feliciteerden met de overvloedige tarweoogst. ‘Een man moet hier vechten voor de kost,’ zeiden ze altijd tegen elkaar.

Een man.

Het draaide altijd om mannen. Ze dachten blijkbaar dat het niets voorstelde om te koken en schoon te maken en kinderen te baren en de tuin te verzorgen. Maar wij vrouwen van de Great Plains werkten ook van zonsopgang tot zonsondergang, ploeterden op de tarwevelden tot we net zo droog en geblakerd waren als het land waar we van hielden.

Soms, als ik mijn ogen sluit, zou ik zweren dat ik het stof nog steeds kan proeven...

1921

De aarde beschadigen is je kinderen beschadigen.

– Wendell Berry, boer en dichter



Elsa Wolcott had jaren in gedwongen eenzaamheid doorgebracht, verzonnen avonturen gelezen en gefantaseerd over andere levens. Op haar eenzame slaapkamer, omringd door de romans die haar vrienden waren geworden, durfde ze soms te dromen over een eigen avontuur, maar niet vaak. Haar familie vertelde haar herhaaldelijk dat het de ziekte was die ze als kind had overleefd waardoor haar leven was getransformeerd tot een fragiel en eenzaam bestaan, en op goede dagen geloofde ze dat.

Op slechte dagen, zoals vandaag, wist ze dat ze altijd een buitenstaander was geweest in haar eigen familie. Ze hadden dat gebrek in haar al vroeg bespeurd, gezien dat ze er niet bij paste.

Die constante afkeuring ging gepaard met pijn, een gevoel iets naamloos, onbekends verloren te zijn. Elsa had dat overleefd door zich gedeisd te houden, door geen aandacht te trekken of op te eisen, door te accepteren dat ze slechts gedoogd werd. De pijn werd zo alledaags dat ze er zich zelden van bewust was. Ze wist dat het niets te maken had met de ziekte waaraan het feit dat ze er niet bij hoorde meestal werd toegeschreven.

Maar nu, op haar favoriete stoel in de zitkamer, sloeg ze het boek op haar schoot dicht en dacht erover na. *De jaren van onschuld* had iets in haar wakker geschud, haar indringend herinnerd aan het verstrijken van de tijd.

Morgen was ze jarig.

Vijfentwintig. Jong, volgens de meesten. Een leeftijd waarop mannen zelfgestookte drank dronken, roekeloos reden, luisterden naar ragtime en dansten met vrouwen die een fluwelen bandje om hun hoofd hadden en jurken met franje droegen.

Voor vrouwen was het anders. De hoop begon voor een vrouw af te nemen als ze twintig werd. Op haar tweeëntwintigste zouden het gefluister in de stad en de kerk, en de lange treurige blikken een aanvang hebben genomen. En op haar vijfentwintigste was de teerling geworpen. Een ongetrouwde vrouw was een oude vrijster. Ze zeiden dat ze 'over de datum' was, schudden meewarig hun hoofd en klakten afkeurend met hun tong over haar gemiste kansen. Meestal vroeg men zich af waarom. Hoe kwam het toch dat die doodnormale vrouw uit een goede familie een oude vrijster was geworden? Maar in Elsa's geval wist iedereen dat. Ze dachten vast dat ze doof was, zoals ze over haar praatten. *Arme ziel. Zo mager als een lat. Lang zo knap niet als haar zussen.*

Knap zijn. Elsa wist dat het daarom draaide. Ze was geen aantrekkelijke vrouw. Als ze op haar best was en haar mooiste jurk droeg, zou een vreemde haar wellicht elegant noemen, maar nooit meer dan dat. Ze was van alles 'te': te lang, te dun, te bleek, te onzeker over zichzelf.

Elsa had de huwelijken van haar twee zussen bijgewoond. Geen van beiden had haar als getuige gevraagd en dat snapte Elsa wel. Met haar ruim een meter tachtig was ze langer dan de bruidsjonkers, ze zou de foto's verpesten, en imago was alles voor de Wolcotts. Haar ouders vonden niets belangrijker dan dat.

Je hoefde geen genie te zijn om Elsa's toekomst voor je te zien. Ze zou hier blijven, in haar ouderlijk huis aan Rock Road, en verzorgd worden door Maria, de hulp die er al eeuwen was. Als Maria op een dag dan toch met pensioen ging, zou Elsa voor haar ouders gaan zorgen en als zij er niet meer waren, zou Elsa alleen achterblijven.

En wat zou ze nalaten? Waardoor zou haar tijd op deze aarde gekenschetst worden? Wie zou haar zich herinneren en waarom?

Ze sloot haar ogen en liet een oude, vertrouwde droom binnen: ze

beeldde zich in dat ze ergens anders was. In haar eigen huis. Ze kon kinderen horen lachen. Háár kinderen.

Een leven, niet louter een bestaan. Dat was haar droom: een wereld waarin haar leven en haar keuzes niet bepaald werden door de acuut reuma die ze op haar veertiende had gekregen, een leven waarin ze blijk gaf van krachten die tot dan toe verborgen waren gebleven, waarin ze werd beoordeeld op meer dan haar uiterlijke verschijning.

De voordeur knalde open en haar familie kwam het huis binnenstampen. Ze bewogen zich zoals altijd, in een kletsende, lachende kluwen, haar gezette vader voorop, met een rood gezicht van de drank, haar twee beeldschone jongere zussen, Charlotte en Suzanna, als uitgeslagen zwanenvleugels aan weerszijden van hem en haar elegante moeder pratend tegen haar knappe schoonzoons in de achterhoede.

Haar vader bleef staan. ‘Elsa,’ zei hij. ‘Waarom ben je nog op?’

‘Ik wilde met u praten.’

‘Op dit tijdstip?’ zei haar moeder. ‘Je ziet er verhit uit. Heb je koorts?’

‘Ik heb al jaren geen koorts meer gehad, mama. Dat weet u best.’ Elsa stond handenwringend op en keek de familie aan. Nú, dacht ze. Ze moest het doen. Ze mocht niet weer de moed verliezen...

‘Papa.’ In eerste instantie zei ze het te zacht, dus ze probeerde het nog een keer en verhief daadwerkelijk haar stem. ‘Papa.’

Hij keek haar aan.

‘Ik word morgen vijftwintig.’

Haar moeder leek geërgerd door de herinnering. ‘Dat weten we heus wel, Elsa.’

‘Ja, natuurlijk. Ik wilde alleen even zeggen dat ik een besluit heb genomen.’

Daar had de familie niet van terug.

‘Ik... In Chicago is een universiteit waar literatuurwetenschap wordt gedoceerd en die ook vrouwen aanneemt. Ik wil daar colleges volgen...’

‘Elsinore,’ zei haar vader. ‘Waarom zou jij gaan studeren? Je hebt

niet eens je school af kunnen maken vanwege je ziekte. Het is een belachelijk idee.'

Het was moeilijk om daar te staan en haar falen in zoveel ogen weerspiegeld te zien. Kom voor jezelf op. *Dapper zijn*, zei ze tegen zichzelf.

'Maar, papa, ik ben een volwassen vrouw. Ik ben sinds mijn veertiende niet ziek meer geweest. Ik vind dat de dokter... overhaast een diagnose heeft gesteld. Het gaat prima met me. Echt. Ik zou onderwijzeres kunnen worden. Of schrijfster...'

'Schrijfster?' zei papa. 'Heb jij een verborgen talent waarvan wij ons allemaal niet bewust zijn?' Zijn doordringende blik velde haar.

'Dat zou kunnen,' zei ze zwakjes.

Papa wendde zich tot haar moeder. 'Geef haar maar iets kalmerends.'

'Dat is nergens voor nodig, papa.' Elsa wist dat haar kans verkeken was. Dit was geen strijd die zij kon winnen. Ze moest zich gedeisd houden en buiten beeld blijven, niet de wereld in gaan. 'Er is niets aan de hand. Ik ga wel naar boven.'

Ze wendde zich af van haar familie, maar nu het moment verstreken was, keek toch al niemand meer naar haar. Ze was op die kenmerkende manier van haar verdwenen, ter plekke in rook opgegaan.

Had ze *De jaren van onschuld* maar nooit gelezen. Wat had je ook aan al dat ongeuite verlangen? Ze zou nooit verliefd worden, nooit een kind krijgen.

Toen ze de trap op liep, hoorde ze muziek van beneden komen. Ze luisterden naar de nieuwe Victrola-platenspeler.

Elsa bleef staan. Ga naar beneden, schuif een stoel bij, droeg ze zichzelf op.

Maar ze liep verder en trok met een ruk haar slaapkamerdeur dicht om de geluiden van beneden buiten te sluiten. Ze zou daar toch niet welkom zijn.

In de spiegel boven haar wastafel zag ze zichzelf terug. Haar bleke gezicht zag eruit alsof het door onvriendelijke handen was uitgerekt tot een scherpe, puntige kin. Haar lange, zachte haar was flinterdun en sluik in een tijd dat golvend haar in de mode was. Ze had het van

haar moeder niet volgens de laatste mode mogen laten knippen, want dat zou het er volgens haar alleen maar erger op maken. Alles aan Elsa was kleurloos, flets, behalve haar blauwe ogen.

Ze deed de lamp op haar nachtkastje aan en pakte een van haar meest dierbare romans: *Fanny Hill : Herinneringen van een meisje van plezier*.

Elsa stapte in bed en ging volledig op in het schandalige verhaal, voelde een angstaanjagende, zondige behoefte zichzelf aan te raken en gaf daar bijna aan toe. Het schrijnende gevoel dat de woorden opriepen was bijna ondraaglijk, een fysieke pijn van verlangen.

Ze sloeg het boek dicht en voelde zich nog meer buitengesloten dan toen ze het geopend had. Rusteloos. Onbevredigd.

Als ze niet snel iets deed, iets drastisch, zou haar toekomst niet anders zijn dan haar heden. Ze zou haar hele leven in dit huis blijven, dag en nacht bepaald door een ziekte die ze tien jaar geleden had gehad en een onaantrekkelijkheid waar niets aan te doen was. Ze zou nooit weten hoe opwindend het was om door een man aangeraakt te worden of hoe troostrijk het voelde om een bed te delen. Ze zou nooit haar eigen kind vasthouden. Nooit een eigen huis hebben.

Die nacht werd Elsa geplaagd door een brandend verlangen. De volgende ochtend wist ze dat ze iets moest doen om haar leven te veranderen. Maar wat?

Niet iedere vrouw was beeldschoon, of zelfs maar knap. Anderen hadden als kind een ziekte opgelopen en een volwaardig bestaan opgebouwd. De schade die haar hart had opgelopen, was voor zover zij wist medisch giswerk geweest. Het was niet één keer gestopt met kloppen en had haar nooit zorgen gebaard. Ze moest geloven dat er ergens lef in haar school, ook al had die zich nog nooit geopenbaard. Hoe kon iemand daar zeker van zijn? Ze had nooit mogen rennen, spelen of dansen. Ze was gedwongen om op haar veertiende van school te gaan, dus ze had nooit een vrijer gehad. Het grootste deel van haar leven had ze doorgebracht op haar eigen kamer met het lezen van verzonnen avonturen, het verzinnen van verhalen en zelfstudie.

Er moesten daarbuiten kansen liggen, maar waar kon ze die vinden?
De bibliotheek. Boeken bevatten het antwoord op elke vraag.

Ze maakte haar bed op, kamde voor de wastafel een lage zijdscheiding in het blonde haar dat tot aan haar middel kwam en vlocht dat. Vervolgens trok ze een eenvoudige donkerblauwe crêpe jurk, zijden kousen en zwarte pumps aan. Een cloche, glacés en een handtas completeerden haar outfit.

Ze liep de trap af en was blij dat haar moeder op dit vroege tijdstip nog lag te slapen. Mama had liever niet dat Elsa zich inspande, behalve om op zondag naar de kerk te gaan, waarbij mama de gemeente altijd vroeg om voor Elsa's gezondheid te bidden. Elsa dronk een kopje koffie en liep naar buiten. Het was half mei en de zon scheen uitbundig.

Het stadje Dalhart in de Texas Panhandle ontwaakte onder een felle zon. Overal langs de houten promenade gingen deuren open en werden bordjes GESLOTEN omgedraaid. Voorbij de stad strekte de platte Great Plains zich onder een immense blauwe lucht oneindig ver uit, een zee van welvarend boerenland.

Dalhart was de provinciehoofdstad en economisch gezien ging het de inwoners voor de wind. Al vanaf het moment dat de trein van Kansas naar New Mexico erdoorheen was geleid, had Dalhart zich uitgebreid. Een nieuwe watertoren domineerde het stadsaanzicht. De Eerste Wereldoorlog had deze akkers veranderd in een goudmijn van tarwe en mais. *Wheat will win the war!* – Tarwe wint de oorlog! – was een slogan die de boeren nog steeds met trots vervulde. Ze hadden hun steentje bijgedragen.

De tractor was op tijd ten tonele verschenen om het leven te vereenvoudigen en jaren van goede oogsten – regen en hoge prijzen – hadden de boeren in staat gesteld meer grond te bewerken en meer tarwe te telen. De droogte van 1908, waarover de oudjes lang hadden gesproken, was nagenoeg vergeten. Het regende al jaren gestaag en iedereen in de stad was rijk geworden. Dat gold al helemaal voor haar vader, die zowel contant geld als promessen aannam voor de landbouwmachines die hij verkocht.

Deze ochtend waren boeren voor de *diner* bij elkaar gekomen om te praten over de prijzen van de gewassen en brachten vrouwen hun kinderen naar school. Nog maar een paar jaar geleden hadden er paard-en-wagens rondgereden in de straten, maar nu pufden auto-mobielen zich al claxonnerend en walmend een weg naar de fonkelende gouden toekomst. Dalhart was een stadje – en hard op weg een grote stad te worden – van bingoavonden, volksdansen en zondagochtendiensten. Hard werk en gelijkgestemde zielen die met landbouw een goed bestaan opbouwden.

Elsa stapte op de houten promenade die over de hoofdstraat liep. De planken onder haar voeten gaven bij elke stap een beetje mee, waardoor ze het gevoel had een beetje te huppen. De hangplanten die her en der aan de dakranden van winkels hingen, voegden de broodnodige spatjes kleur toe. De plaatselijke schoonheidscommissie zorgde er liefdevol voor. Ze passeerde de boerenleenbank en de nieuwe Ford-dealer. Het verbaasde haar nog steeds dat iemand zo'n zaak in ging, een auto uitkoos en daar dezelfde dag mee naar huis kon rijden.

Naast haar opende de bazaar zijn deuren en de eigenaar, meneer Hurst, kwam met een bezem naar buiten. Omdat hij zijn hemdsmouwen had opgerold, waren zijn mollige onderarmen te zien. Een neus die zo plomp en rond was als een brandkraan domineerde zijn blozende gezicht. Hij was een van de rijkste mannen in de stad. Naast deze winkel waren ook de *diner*, de ijssalon en de apotheek van hem. Alleen de Wolcotts woonden hier al langer. Ook zij behoorden tot de derde generatie Texanen en waren daar trots op. Elsa's geliefde opa Walter had zichzelf tot op de dag dat hij stierf een Texas Ranger genoemd.

'Ha, juffrouw Wolcott,' zei de winkelier, terwijl hij de enkele plukjes haar die hij nog bezat uit zijn rode gezicht streek. 'Wat een prachtige dag belooft het te worden. Gaat u naar de bibliotheek?'

'Inderdaad,' antwoordde ze.

'Ik heb net nieuwe rode zijde binnen. Zeg dat maar tegen uw zussen. Je kunt er een prachtige jurk van maken.'

Elsa bleef staan.

Rode zijde. Ze had nooit rode zijde gedragen. ‘Laat maar zien. Alstublieft.’

‘Ach! Natuurlijk. Dan kunt u hen ermee verrassen.’

Meneer Hurst maande haar naar binnen. Overal waar Elsa keek, zag ze kleur: dozen vol erwten en aardbeien, stapels lavendelzeep stuk voor stuk verpakt in vloeipapier, zakken met meel en suiker, potten met tafelzuur.

Hij loodste haar langs serviezen, zilverwerk en opgevouwen, veelkleurige tafelkleden en schorten naar een stapel stoffen. Hij streek er met zijn vinger langs en haalde er een opgevouwen lap robijnrode zijde uit.

Elsa trok haar handschoenen uit, legde die opzij en betastte de zijde. Ze had nog nooit zoiets zachts gevoeld. En ze wás vandaag jarig...

‘Dat staat prachtig bij Charlottes...’

‘Ik neem het,’ zei Elsa. Had ze ietwat onbeleefd de nadruk op ‘ik’ gelegd? Ja. Dat moest wel. Meneer Hurst wierp haar een vreemde blik toe. Vervolgens wikkelde hij de stof in bruin papier, bond dat vast met twijndraad en overhandigde het haar.

Elsa stond op het punt te vertrekken toen ze een glimmende zilveren hoofdband met kraaltjes zag; echt iets wat gravin Olenska in *De jaren van onschuld* zou dragen.

Elsa liep van de bibliotheek naar huis met de in bruin papier verpakte zijde stevig tegen zich aan gedrukt. Ze opende het zwarte hek met sierlijke krullen en betrad haar moeders wereld: een tuin die keurig binnen de perken bleef en naar jasmijn en rozen rook. Aan het eind van een door heggen omzoomd pad stond het huis van de Wolcotts, dat net na de Burgeroorlog door haar opa was gebouwd voor de vrouw van wie hij hield.

Elsa miste haar opa nog elke dag. Hij was een onstuimige man geweest, vatbaar voor drank en ruzie, maar wat hij liefhad, had hij met volle teugen lief. Hij had jarenlang gerouwd om het verlies van zijn vrouw. Afgezien van Elsa was hij de enige Wolcott die van lezen hield en bij familieruzies koos hij vaak haar kant. *Maak je niet druk over doodgaan, Elsa. Maak je druk over niet leven. Dapper zijn.*

Sinds zijn overlijden had niemand meer zoiets tegen haar gezegd. Zijn verhalen over de wetteloze beginjaren in Texas, in Laredo, Dallas, Austin en op de Great Plains behoorden tot haar mooiste herinneringen. Hij had haar ongetwijfeld aangeraden die rode zijde te kopen.

Mama keek op van haar rozen en duwde haar nieuwe zonnehoed naar achter. 'Elsa. Waar kom jij vandaan?'

'Van de bibliotheek.'

'Je had je door papa met de auto moeten laten brengen. Die wandeling vergt te veel van je.'

'Ik voel me prima, mama.' Echt hoor, soms leek het wel of ze wilden dat ze ziek was. Ze verstevigde haar greep op het pakketje.

'Ga maar even liggen. Het wordt erg warm. Vraag of Maria wat limonade voor je maakt.' Mama ging verder met het afknippen van haar bloemen, die ze in een rieten mandje legde.

Elsa liep naar de voordeur en stapte het schaduwrijke interieur in. Op dagen die erg warm beloofden te worden, werden alle gordijnen dichtgetrokken. In dit deel van de staat betekende dat veel donkere dagen binnenshuis. Elsa sloot de deur achter zich en hoorde Maria in de keuken zachtjes in het Spaans zingen.

Elsa sloop het huis door en liep de trap op naar haar slaapkamer. Daar maakte ze het pakje open en staarde naar de levendige, robijnrode zijde. Ze moest de stof wel aanraken. De zachtheid troostte haar op de een of andere manier, deed haar denken aan het lint dat ze als kind vasthield wanneer ze duimde.

Zou ze het kunnen, kon ze dat wilde idee dat opeens bij haar was opgekomen daadwerkelijk uitvoeren? Het begon met haar uiterlijk...

Dapper zijn.

Elsa pakte een handvol van haar lange haar en knipte het ter hoogte van haar kin af. Ze voelde zich ietwat verward, maar bleef knippen tot er lange plukken lichtblond haar rond haar voeten lagen.

Ze schrok zo hevig van geklop op de deur dat ze de schaar liet vallen. Die kletterde op de kaptafel.

De deur ging open en haar moeder kwam de kamer in. Ze zag Elsa's verknipte haar en bleef staan. 'Wat heb jij nou gedaan?'

‘Ik wilde...’

‘Je mag het huis pas weer uit als het aangegroeid is. Wat zullen de mensen wel niet zeggen?’

‘Jonge vrouwen dragen nu bobkapsels, moeder.’

‘Beschaafde jonge vrouwen niet, Elsinore. Ik zal je een hoed brengen.’

‘Ik wilde alleen maar knap zijn,’ zei Elsa.

Het medelijden in haar moeders ogen was meer dan ze kon verdragen.

2



Dagenlang hield Elsa zich schuil op haar kamer onder het mom dat ze zich niet lekker voelde. Feitelijk durfde ze haar vader niet onder ogen te komen met haar verknipte haar en de behoefte die daaruit sprak. In eerste instantie probeerde ze te lezen. Boeken hadden haar altijd soelaas geboden. Romans gaven haar de ruimte om brutaal, dapper en knap te zijn, zij het alleen in haar eigen verbeelding.

Maar de rode zijde fluisterde naar haar, riep haar, totdat ze uiteindelijk haar boeken aan de kant legde en een patroon voor een jurk begon te maken van krantenpapier. Toen ze dat eenmaal gedaan had, leek het stom om niet verder te gaan, dus ze knipte de stof uit en begon te naaien, gewoon om iets omhanden te hebben.

Tijdens het naaien werd ze overvallen door een opmerkelijk gevoel: hoop.

Op een zaterdagavond was de jurk eindelijk klaar. Hij was de personificatie van grootstedelijke mode: een lijfje met een v-hals, een lage taille en een asymmetrische zoom – volslagen, gewaagd modern. Een jurk voor zo'n vrouw die de hele nacht danste en zorgeloos door het leven ging. *Flappers*, werden die genoemd. Jonge vrouwen die pronkten met hun onafhankelijkheid, illegaal gestookte alcohol dronken, sigaretten rookten en dansten in jurken die een flink stuk van hun benen lieten zien.

Ze moest hem op zijn minst even passen, zelfs als ze hem buiten deze vier muren nooit zou dragen.

Ze ging in bad, schoor haar benen en trok zijden kousen over haar blote huid. Ze rolde vochtige plukken haar met haar vingers op en zette die vast met een speldje in de hoop dat ze toch iets van een wattergolf zou krijgen. Terwijl dat droogde glipte ze haar moeders kamer in en leende wat make-up van de kaptafel. Beneden werd een plaat gedraaid op de Victrola.

Uiteindelijk borstelde ze haar licht golvende haar en schoof ze de zilveren band over haar hoofd. Ze stapte in de jurk, die luchtig als een wolk op zijn plek zweefde. De asymmetrische zoom accentueerde haar lange benen.

Ze boog zich dicht naar de spiegel toe, omlijstte haar blauwe ogen met zwarte kohl en borstelde lichtroze poeder over haar scherpe jukbeenderen. Rode lippenstift maakte haar lippen voller, precies zoals de vrouwenbladen altijd beloofden.

Ze bekeek zichzelf in de spiegel en dacht: lieve hemel, ik ben bijna knap.

‘Je kunt dit,’ zei ze hardop. *Dapper zijn.*

Toen ze de kamer uit liep en de trap afdaalde, voelde ze een verbazingwekkend vertrouwen. Haar hele leven had ze te horen gekregen dat ze onaantrekkelijk was. Maar nu niet...

Haar moeder was de eerste die het zag. Ze gaf papa zo’n harde por dat hij opkeek van zijn landbouwalmanak. Zijn gezicht verkreukte tot een frons. ‘Wat heb jij nou aan?’

‘Ik... ik heb hem zelf gemaakt,’ zei Elsa handenwringend.

Papa sloeg zijn almanak dicht. ‘Je haar. Lieve god. En die snollenjurk. Ga terug naar je kamer en maak je niet nog meer te schandde.’

Elsa zocht hulp bij haar moeder. ‘Dit is de laatste mode...’

‘Niet voor vrome vrouwen, Elsinore. Ik kan je knieën zien. We zijn hier niet in New York City.’

‘Ga,’ zei papa. ‘Nú.’

Elsa stond op het punt te gehoorzamen, maar bedacht toen wat dat betekende en deed het niet. Opa Walt zou tegen haar zeggen dat ze niet toe moest geven.

Ze dwong haar kin omhoog. ‘Ik ga naar de kroeg om naar muziek te luisteren.’

‘O nee.’ Papa stond op. ‘Dat verbied ik.’

Elsa rende naar de deur, ze was bang dat ze het op zou geven als ze vertraagde. Ze schoot naar buiten en bleef rennen, negeerde de stemmen die haar riepen. Ze stopte pas toen ze buiten adem was.

De clandestiene kroeg lag ingeklemd tussen een oude paardenstalling die nu, in het tijdperk van de automobiel, was dichtgetimmerd, en een bakkerij. Sinds het 18e amendement was bekrachtigd en de Drooglegging begon, had ze zowel vrouwen als mannen zien verdwijnen achter de houten deur van de kroeg. En in tegenstelling tot haar moeders overtuiging waren veel van de jonge vrouwen net zo gekleed als Elsa.

Ze daalde de houten trap af naar de gesloten deur en klopte aan. Een gleuf die haar niet was opgevallen werd opengeschoven en er verscheen een paar turende ogen. Door de opening waaiden jazzy pianomuziek en sigarenrook. ‘Wachtwoord,’ zei een bekende stem.

‘Wachtwoord?’

‘Juffrouw Wolcott. Bent u verdwaald?’

‘Nee, Frank. Ik hunker naar muziek,’ zei ze, trots dat ze zo kalm klonk.

‘Die ouwe van jou zou me een pak rammel geven als ik je binnenliet. Ga naar huis. Het is nergens voor nodig dat een meisje als jij zo over straat gaat. Daar komt alleen maar ellende van.’

De gleuf ging dicht. Achter de gesloten deur kon ze de muziek nog steeds horen. ‘Ain’t We Got Fun’. Een vleugje sigarenrook bleef hangen in de lucht.

Elsa bleef even verbaasd staan. Mocht ze niet naar binnen? Waarom niet? Tuurlijk, door de Drooglegging was drinken illegaal, maar iedereen in de stad sloeg een glaasje achterover op dit soort plekken en de politie keek de andere kant op.

Terwijl ze doelloos over straat in de richting van het gerechtsgebouw liep, zag ze opeens een man haar kant op komen. Hij was lang en slungelig, en had dik zwart haar dat deels in toom werd gehouden

door glimmende haarcrème. Hij droeg een matzwarte broek die om zijn smalle heupen klemde en een tot aan zijn nek dichtgeknoopt wit hemd onder een beige trui, waaronder alleen de strop van zijn geruite das te zien was. Een leren poppet stond schalks schuin op zijn hoofd.

Toen hij dichterbij kwam, zag ze hoe jong hij was – waarschijnlijk niet ouder dan achttien. Hij had een zongebruinde huid en bruine ogen (slaapkamerogen, volgens haar romannetjes).

‘Hallo, mevrouw.’ Hij bleef glimlachend staan en nam zijn pet af.

‘Hebt u het tegen m-mij?’

‘Ik zie hier verder niemand. Mijn naam is Raffaello Martinelli. Woont u in Dalhart?’

Een Italiáán. Lieve hemel. Haar vader zou haar niet eens naar deze knul laten kijken, laat staan dat ze met hem mocht praten. ‘Jawel.’

‘Ik niet. Ik kom uit de bedrijvige metropool Lonesome Tree aan de grens met Oklahoma. Als je met je ogen knippert ben je er al voorbij. Hoe heet u?’

‘Elsa Wolcott,’ zei ze.

‘Van de Tractor Supply? Hé, dan ken ik uw vader.’ Hij lachte. ‘Wat doet u hier helemaal alleen in uw eentje in die mooie jurk, Elsa Wolcott?’

Doe als Fanny Hill. Wees stoutmoedig. Misschien was dit wel haar enige kans. Als ze thuiskwam, zou papa haar waarschijnlijk opsluiten. ‘Ik ben... eenzaam, vermoed ik.’

Raffaello’s donkere ogen werden groot. Zijn adamsappel gleed snel op en neer.

Er verstreek een eeuwigheid terwijl ze wachtte tot hij iets zei.

‘Ik ook.’ Hij pakte haar hand.

Elsa trok die bijna weg, zó verbijsterd was ze. Wanneer was ze voor het laatst aangeraakt?

Hij pakt gewoon je hand, Elsa. Doe niet zo onnozel.

Hij was zo knap dat ze zich een beetje misselijk voelde. Zou hij net zo zijn als de jongens die haar op school gepest en uitgescholden hadden? Maanlicht en schaduwen modelleerden zijn gezicht: hoge jukbeenderen, een breed, plat voorhoofd, een scherpe, rechte neus en